

Ekstra Bladet

SKOLE

Grænseland

LÆS MERE PÅ SIDE 7

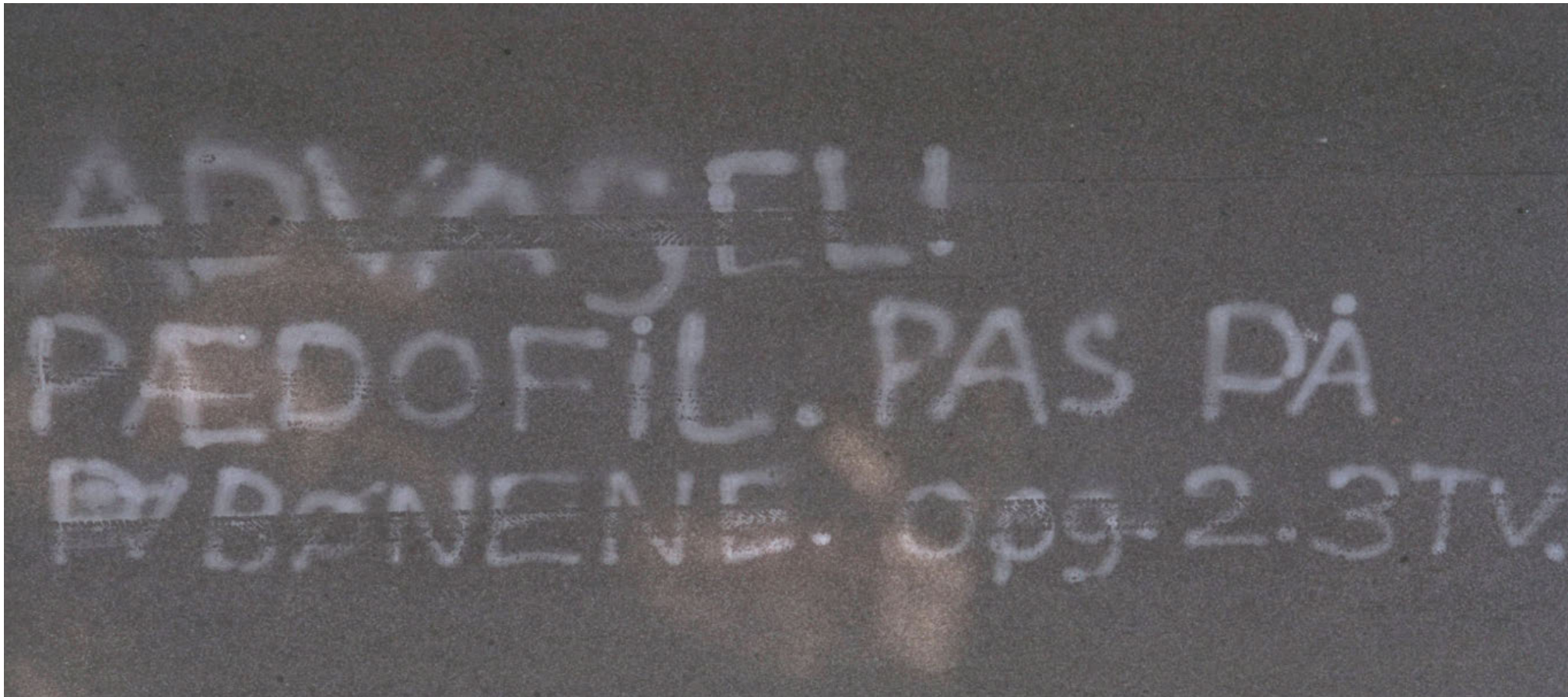

FODBOLDSTEMNING
ØDELÆGGES AF
VOLDSOMME FANS

AFKORTNING AF SKOLEDAGEN ØGER ELEVERNES MOTIVATION

I Esbjerg og Holbæk Kommune viser erfaringerne fra skolernes frisættelse, at kortere skoledage kan forbedre trivslen – uden at gå på kompromis med læringen. Læs mere på side 5

Advarsel mod pædofile i Bevtøftgade på Vesterbro i København. FOTO: RASMUS BAANER

Pædofil-jægere går amok med tæsk og ydmygelse

Flere mennesker er begyndt at tage loven i egen hånd. De tæsker og ydmyger både på nettet og i virkeligheden, og det går ud over dem, de tror, er pædofile. For at blive klogere på emnet har vi kontaktet Michael Weber, Politiassistent ved Syd- og Sønderjyllands politi.

SOFIA SCHLOSSER NILSEN, ANNIE KAMPMAN LANGKJÆR, ANDREAS BILLE HOLM & OLIVER BLOCH RIIS

Man kalder disse mennesker for pædofiljægere, og det har været et problem i udlandet gennem længere tid, men nu er det kommet til Danmark. "Det er et forholdsvist nyt fænomen her i Danmark, der lige er opstået. Der er nogen, der har fået ideen, så har de delt det på nettet, og så er der nogen, der ser det og synes, det er sejt, og så går de også. Grunden til at de jager mulige pædofile er fordi, de ikke føler at den straf, de pædofile får, er hård nok, og det er grunden til, at de går ud og laver selvtægt", udtaler Michael Weber, Politiassistent ved Syd- og Sønderjyllands politi.

Michael Webers holdning til pædofiljæger er, at det skal stoppes. Man skal ikke tage sagen i egen hånd, men i stedet kontakte politiet, hvis man opdager noget mistænkeligt på nettet. Politiet kan herefter efterforske sagerne og på den måde fange den pædofile, hvis der er noget om sagen. Problemet

er også, at man ikke ved, om det er en pædofil, eller om pædofil-jægerne har taget fejl. Det er der alt for mange sager, der har påvist, og nogle gange går selvtægten over gevind.

En mand bliver hjerneskadet af tæsk fra pædofiljægere.

En mand på 44 år bliver, i august 2024, overfaldet af 3 andre mænd i København. Det sker, fordi han er på en dating app for folk over 18 år, og igennem app'en bliver han kontaktet af en ung pige, som beskriver sig selv som 14-årig. Det viser sig, at den 14-årige pige ikke eksisterer, men i stedet er det tre overfaldsmænd. Den 44-årige mand fortæller, at grunden til han skriver med den unge pige, er, at han ikke har nogle venner at gå til, når han har problemer. Efter længere tids kommunikation i app'en, spørger "pigen", om de skal mødes i en skov. Han kører ud til skoven og møder i stedet de 3 mænd klædt i sort. De 3 mænd går hen til ham og viser beskederne, de har sendt til hinanden, og så begynder

de at spørge, hvorfor han har skrevet med en pige, han ved er 14 år, når han selv er 44 år. Derefter springer de 3 mænd på manden, han besvimer, fordi de tæsker ham så vildt - faktisk så vildt, at han har fået trykket mange ribben og et hævet blåt øje. Han bliver også hjerneskadet, og han har det fysisk svært efter overfaldet.

Omsorg eller overgreb?
FOTO: JESPER STORMLY HANSEN

En anden sag finder sted om aftenen d. 23. juni 2024 ved Glostrup Station, hvor en 38-årig mentalt forstyrret mand bliver lokket i et baghold og overfaldet. Gruppen af overfaldsmænd viser sig at være aktiv i tilande, hvor de udgiver sig for at være mindreårige på nettet og venter på at blive kontaktet af voksne mænd, der håber på hemmelige møder med dem. Derefter aftaler gruppen fysiske møder med mændene, og her er planen at tæske, ydmyge og udstille dem på sociale medier. I et skriftligt kommentar til TV 2 har gruppens leder beskrevet deres aktiviteter i flere detaljer og forklarer, hvorfor han mener, at selvtægten er nødvendig. "Vi vil ønske, at vi ikke behøver at gøre det, som vi gør, men det danske retssystem og politi er en joke", skriver lederen af gruppen blandt andet.

Det, som gruppen gør, bryder loven på flere punkter, siger politiet.

Lad politiet gøre sit arbejde
Generelt er politiet ikke særligt glade for, når

almindelige borgere tager sagen i egen hånd, fordi det kan være med til at ødelægge deres efterforskning. "Generelt er det aldrig godt at gå ind og blande sig i de ting, fordi politiet måske allerede er i gang med en efterforskning, og så kan det være, at den bliver ødelagt af de handlinger, de så gør. Politiet vil gerne selv have lov at efterforske tingene", siger Michael Weber.

Michael Weber mener, at måden man kan stoppe den selvtægt på, som pædofiljægerne er i gang med, skal starte ved dem, der bliver overfaldt. De skal anmelde deres overfald til politiet, og på den måde kan politiet fange pædofiljægerne, og så kommer de måske i fængsel. Det er det, der er sket i nogle af sagerne, hvor man har efterforsket sig frem til, hvem pædofiljægerne er. De har fået straf for vold og selvtægt, hvilket han mener, er en del af det. Michael Weber mener dog også, det er vigtigt at få udbredt, at man skal involvere politiet, hvis man har en mistanke, så politiet kan tage sig af det.

Problemet er også, at man ikke ved, om det er en pædofil, eller om pædofil-jægerne har taget fejl. Det er der alt for mange sager, der har påvist, og nogle gange går selvtægten over gevind.

Som med mange andre ting, der "trender" på nettet, spørger vi Michael Weber, om problemet stigende - altså er der kommet flere sager om det?

"Der var i en periode, hvor der var nogle tilfælde, men han synes, at det er gået lidt i sig selv igen, og det er fordi, man har fået fængslet nogle af de, der gjorde det, eller at "trenden" er død igen på nettet. Heldigvis virker det som om, at det ikke fylder så meget mere, politiet ser nemlig ikke så mange sager længere."

Grænseland

Ansvarlig lærer: Jane Rankenberg. **Korrektur:** Valter Strozik Andersen, Tilde Kjærgaard Lauridsen. **Cheflayouter / redaktør:** Tilde Kjærgaard Lauridsen, Oliver Bloch Riis, Liam Houstrup Andreassen.

Indland Oliver Bloch Riis, Tilde Kjærgaard Lauridsen, Vilja Raisch-Untereiner, Andrea Chrisana Borg Hansen, Silke Ibsen, Julie Breum Sejerøe, Annie Kampman Langkjær, Sofia Nielsen. **Sport** Brajan Michalak, Valter Strozik Andersen, Josefine Valentin Juncher, Oliver Bækmand Jørgensen, Jacob Nørgård Freund Jensen. **Kultur** Andreas Bille Holm, Oliver Bloch Riis, Liam Houstrup Andreassen, Celina Enemark, Cecilie Enemark, Tilde Kjærgaard Lauridsen. **Udland** Arthur Yoda De Melo Barbosa, Aditya Sharma, Oliver Vind Henriksen, Liam Houstrup Andreassen, Liam Sandgaard Steiness, Oliver Bloch Riis, Valter Strozik Andersen.

To brødre i hjemlandet, Brasilien FOTO: KIERLLYN AUDRIN DOS SANTOS BARBOSA OG SORAYA ALVES DE MELO BARBOSA

Arthuros rejse gennem tre kontinenter

Han har krydset flere grænser, men i dag går han i 6. klasse på Bryndum Skole, Esbjerg. Det har været et eventyr, men bestemt også hårdt arbejde – særligt hvad angår sprog og kultur.

ADITYA SHARMA, ARTHURO YODA DE MELO BARBOSA OG LIAM SANDGAARD STEINESS

Arthuro Yoda de Melo Barbosas rejse til Danmark har været fyldt med tilpasning og nye oplevelser. Fra den 1. september 2023, hvor han ankom fra Dammam i det sydlige Saudi Arabien til Danmark, begyndte han et nyt kapitel i et land der på mange måder adskiller sig fra både hans hjemland, Brasilien, og hans tidligere år i Saudi Arabien. Arthuro er født og opvokset i Natal, en stor by i den nordøstlige del af Brasilien. Her oplevede han en helt anden kultur og hverdag, inden han flyttede til Saudi Arabien med sin familie og derefter til Danmark.

Opvækst i Brasilien

Arthuro blev født den 6. december 2011 og voksede op omgivet af Brasiliens farverige kultur og varme klima. I Brasilien havde han sin store familie og oplevede et miljø af varme både i temperaturen og i samværet med familie og venner.

Mødet med Danmark

Da han ankom til Danmark stod han pludselig over for et mere køligt klima og en anderledes kultur, som han nu prøver at forstå og tilpasse sig. En af de første ting Arthuro nævnte, da han blev spurgte om forskellene mellem Brasilien og Danmark, var vejret. For ham er temperaturerne her kolde og fjerne fra den varme, han er vant til i Brasilien, hvor

solen næsten altid skinner. Han beskrev klimaet i Danmark som for koldt, hvilket naturligvis var en stor omvæltning for ham.

Forskellige madkulturer

Arthuro har også en stærk tilknytning til den brasilianske madkultur, som han savner meget. Mad er en vigtig del af hans forbindelse til hjemlandet, og han forklarer, at smagene og retterne i Brasilien er helt anderledes end de danske. "Maden er meget bedre i Brasilien", siger han uden tøven og fortæller, hvordan han savner de retter hans familie plejer at lave. Selv simple hverdagsretter kan fremkalde minder om Brasilien, og smagen af hjemme er noget, der skaber en dyb følelse af savn i Arthuro. Trods udfordringerne har Arthuro dog fundet nogle små glæder ved Danmark, som han har taget til sig. Hans livret, når vi taler danske mad, er fastelavnsboller, som han beskriver som en speciel og lækker oplevelse. Især cremen i fastelavnsbollerne synes han, smager helt fantastisk.

Sne i virkeligheden

Men Danmark har også givet Arthuro unikke oplevelser. For første gang i sit liv oplevede han sne, en ting han kun havde hørt om før, men aldrig set med sine egne øjne. Arthuro beskriver, hvordan det var at røre ved sne og se jorden dækket af det hvide kolde, som for ham føltes magisk og helt

uvirkelig. "Det var rigtig sjovt at røre sne for første gang", siger han og tilføjer, at han aldrig vil glemme det første møde med sneen. Han fandt glæde i at lege i sneen og var fascineret af, hvordan landskabet kunne ændre sig så drastisk.

Flyttede på grund af arbejde

Når Arthuro tænker på, hvorfor hans familie er flyttet til Danmark, nævner han økonomiske muligheder og ønsket om en bedre fremtid. Hans far arbejder i vindindustrien, hvilket bragte familien til Danmark, da han skiftede karriere fra olieindustrien, som var hans tidligere beskæftigelse. Arthuros mor arbejder ikke i øjeblikket i, men hun er meget engageret i at støtte børnene i deres tilpasning til det nye land.

Arthuro forklarer, at hans forældre er motiverede af ambitionen om at give familien de bedste økonomiske muligheder og et godt liv, og han forstår at beslutningen om at flytte var nødvendigt for at opfylde disse mål.

Det danske sprog er svært

En stor udfordring for Arthuro har dog været det danske sprog. Han forklarer, at dansk er "virkelig svært at lære", og at udtalen og grammatikken ofte kan være forvirrende. Arthuro er i stand til at læse lidt på dansk, men han er endnu ikke vant til at tale sproget. Han beskriver det som en kamp at udtrykke sig på dansk og føler, at det er svært at følge med i

samtalerne omkring ham "Jeg kan læse dansk nogenlunde, men jeg forstår det ikke", forklarer han. Det danske sprog udgør en grænse, men han arbejder hårdt på at overvinde det, selvom det kan føles udfordrende

Hans livret, når vi taler danske mad, er fastelavnsboller, som han beskriver som en speciel og lækker oplevelse, Især cremen i fastelavnsbollerne synes han, smager helt fantastisk

Danmark er et sikkert land

Arthuro oplever også en stor forskel i livsstil mellem Danmark og Brasilien. En af de ting, han sætter pris på ved Danmark, er sikkerheden. Han nævner, at han føler sig meget mere tryk her end i Brasilien, hvor kriminalitet og bander ofte kan skabe utryghed i nogle områder. "Der er ikke så mange bander her som i Brasilien", forklarer han og tilføjer, at den ro og tryghed, han oplever her i Danmark, er noget han virkelig værdsætter. Følelsen af sikkerhed har hjulpet ham med at falde mere til ro og føle sig velkommen i sit nye miljø.

Arthuro i Danmark FOTO: KIERLLYN AUDRIN DOS SANTOS BARBOSA OG SORAYA ALVES DE MELO BARBOSA

Når samtalen falder på fremtiden, virker Arthuro usikker og tankefuld. Han ved endnu ikke, om han vil blive i Danmark på lang sigt, eller om han på et tidspunkt vender tilbage til Brasilien, "Det er muligt, at jeg er i Brasilien eller i et andet land", siger han og tilføjer, at han stadig er åben overfor, hvor livet kan føre ham hen. For nu fokuserer han på at tilpasse sig sit nye liv i Danmark, men hans kærlighed til Brasilien og tanken om hans familie og venner derhjemme er stadig stærk. Flytningen til Danmark har uden tvivl haft en stor indflydelse på Arthuro. At flytte fra Brasilien til et land med

en anderledes kultur og et andet sprog har krævet meget af ham Han beskriver det som en stor omvæltning, der har påvirket hans måde at se verden på. "Det har ændret mig", siger han og forklarer, hvordan de danske sociale traditioner og kulturer er nye og til tider svære at forstå. Arthuro lærer stille og roligt dansk og observerer, hvordan mennesker opfører sig anderledes her end i Brasilien. For Arthuro har flytningen til Danmark været en blandet oplevelse. På den ene side er der spændingen ved at opleve en ny kultur, et mere sikkert miljø og muligheden for at få nye venskaber. På den anden side savner han sit hjemland og de mennesker, han har efterladt der. Alligevel viser Arthuro en stor vilje til at tilpasse sig, lære og finde sin vej i det nye land. Med tid og erfaring vil han måske finde sig mere hjemme i Danmark og skabe en balance mellem sine to hjemlandes kulturer.

Hans historie er et eksempel på de udfordringer, mange unge står overfor, når de flytter til et nyt land. Arthuro står midt i denne proces og arbejder hårdt på at navigere i de forskellige kulturer, sprog og oplevelser, som både Danmark og Brasilien har at byde på. Det er en rejse, der kræver mod, nysgerrighed og en vilje til at forstå og omfavne forskelligheder, og Arthuro er godt på vej til at finde sin plads i denne nye virkelighed.

Anmeldelse af De unge kæresteser

VILJA RAISCH OG CELINA ENEMARK

De unge kæresteser
DR TV

★★★★★☆☆

DR har sendt en dokumentarserie, "De unge kæresteser". Serien er på 6 afsnit og havde premiere d. 19. juli 2024 på DR3. En serie, hvor kærligheden ikke har nogen grænse.

"De unge kæresteser" handler om 4 par med stor aldersforskel, og vi møder dem både, når tingene fungerer, og når det bliver svært. Vi får også et indblik i, når omgivelserne tvivler på, at forhold med så stor aldersforskel, kan fungere.

Et af de par, vi møder, er Astrid Lund Johansen på 22 år og Jakob Olrik på 50 år - altså en aldersforskellen på 28 år. Astrid siger, at det kan være svært, at have en meget ældre mand, da nogle mennesker tror, at Jakob har tvunget hende til at være kæresteser. Det er også svært for nogle af de andre par, når de for eksempel skal indrette et hus. Det kan være svært, når den ene har flyttet mange gange, mens den anden prøver det for første gang og dermed går mere op i pynt og farver.

Kommentarer på de sociale medier kan også være hårdt for parrene, da mange skriver grimt om dem - fx at det er klamt, at der er så stor aldersforskel. Andre tager det til et endnu højere plan, og er direkte ondsksfulde, udsagn der får tårerne til at trille.

Dokumentaren er god, da den prøver at normalisere aldersforskel i parforhold - at det ikke er alderen, det kommer an på, men kærligheden mellem to mennesker. Alder er jo bare et tal.

Ud over Astrid og Jakob, møder vi blandt andet også Oliver og Sofie, Albert og Jenna. Fælles for alle parrene er, at de har oplevet nogle grænseoverskridende ting i forbindelse med deres forhold og kærlighed til hinanden.

Alle parrene er stadig sammen den dag i dag trods al den modstand, de har mødt.

Foto: Helle Arensbak

Mange børn og unges føler sig isolerede, hvis de står fast på deres grænser. FOTO: CELINA ENEMARK

Børn overskrider egne grænser

Børn overskrider deres grænser for at være med i en vennegruppe eller for ikke at stå uden for fællesskabet

SILKE IBSEN OG ANDREA CHRISANA BORG HANSEN

Det har eksisteret altid, tænk bare på Mulle i Bjarne Reuters bog, Zappa, hvor han overskrider sin personlige grænse for at få sin rokokopude tilbage, og det sker stadig - måske endda oftere end dengang.

Det kan føles ekstremt sårbart at bryde med de sociale normer ved at handle på en anden måde end resten af fællesskaber. Blandt andet kan det sætte vores frygt i gang for at blive holdt uden for, udkammet eller latterliggjort.

Det kan være svært at være ung, og der kan være ting, hvor man kommer til at overskride de grænser, man har. Det kan også være, at man faktisk slet ikke kender sine egne grænser endnu.

Der er mange forskellige grænser, som man kan overskride. Der er fysiske grænser, som kan være at spise noget særligt, ikke spise noget, slå eller skade sig selv eller på anden måde selvskade. Så er der emotionelle grænser, som kan være at mobbe andre, eller at man bliver mobbet for at være med eller hold uden for.

Hvorfor overskrider børn deres grænser?

Der kan være flere årsager til, at børn overskrider deres egne grænser. For eksempel kan manglende viden eller erfaring gøre, at børn ikke er opmærksomme på deres egne grænser, især hvis de ikke er blevet lært om vigtigheden af at sætte dem.

I nogle samfund er der et stærkt pres på børn for at præstere og opnå resultater, hvilket kan føre til, at de overbelaster sig selv. Det kalder man for kulturel påvirkning.

Ens forældre, og den opdragelse man får, kan også medføre, at børn og unge har svært ved sætte personlige grænser. Hvis forældre ikke sætter klare grænser for deres børn, eller hvis der er et usundt pres for at opnå bestemte resultater, kan barnet have svært ved at forstå, hvor deres grænser er. Børn

spejler sig ofte i deres forældre, og det betyder, at hvad forældrene gør, gør børnene også.

I dag er børn ofte udsat for stor pres fra sociale medier og andre grupper på nettet, hvilket kan føre til, at de forsøger at tilpasse sig det, de ser og tror, er det "rigtige", og det er i mange tilfælde ikke nødvendigvis sundt.

Hvordan kan voksne hjælpe?

Det er vigtigt at være opmærksom på ens børns adfærd og give dem plads til at udtrykke sig. Når børn begynder at udtrykke, at de føler sig overvældede eller pressede, er det vigtigt at tage det alvorligt. Derfor skal forældre lytte til det, der børn fortæller. Når børn har selvtillid, er de bedre i stand til at sætte grænser og sige fra, både fysisk, følelsesmæssigt og socialt.

Voksne bør være rollemødel og selv være tydelige i deres grænsesætning. På den måde viser de børnene, hvordan man siger nej, og hvordan man sætter sunde, personlige grænser.

Voksne, både forældre, lærere og pædagoger, spiller en vigtig rolle i at hjælpe børn med at forstå og sætte deres egne grænser. Udover at lytte, være rollemødel og være opmærksomme, er der også andre måder, de voksne kan støtte børn i at grænse-sætte.

Det er meget vigtigt at skabe et trykt miljø. Børn skal have et miljø, hvor de føler sig trygge ved at udtrykke deres behov og grænser. Det kan være et hjem, en skole eller en fritidsaktivitet, hvor det er okay at sige nej, tage pauser eller bede om hjælp.

At have åbne samtaler om, hvad grænser er, og hvordan man sætter dem, er vigtigt. Dette kan hjælpe børn med at forstå, at grænser ikke er noget negativt, men noget, der beskytter dem og hjælper dem med at tage ansvar for deres egen trivsel. Derfor er kommunikation meget vigtigt, når voksne skal hjælpe børn med at finde deres personlige grænser.

Børnetelefonen sidder klar med gode samtaler og råd Når man taler med Børnetelefonen, som får rigtig mange opkald fra børn og unge, som føler, de har været nødt til at overskride deres personlige grænser eller ikke er sikre på, hvor deres grænser går, fortæller de, at der er børn helt ned til 6 års alderen, der ringer.

De fortæller også, at antallet af opringninger om netop dette problem til Børnetelefonen desværre kun stiger. I 2023 var antallet af opkald omkring overskridelser af grænser helt oppe på 4.371 samtaler. Til sammenligning med 4151 samtaler i 2022 - altså en stigning i frustrerede børn og unge.

Hos Børnetelefonen fortæller de også, at det ikke er ét bestemt køn, der er repræsenteret i opkaldene, at der er nogenlunde lige mange piger som drenge, der ringer ind for at vende deres problemer med at grænse-sætte. Fælles for alle samtalerne er rådene, at det er vigtigt at få sagt fra. Det er okay, at man siger fra og tydeligt gør opmærksom på, at man ikke vil gøre noget, der føles forkert, eller som man ikke har lyst til. Hvis det ikke hjælper, er det vigtigt, at man søger hjælp hos en voksen, for det skal stoppes.

Vi spurgte en medarbejder fra Børnetelefonen, og hun selv har været nødt til at overskride egne grænser for at ikke være alene? Til det svarede hun: "Ja, der var en gang et par drenge, der kastet papirkugler efter nogle af pigerne. Jeg var ikke en del af den her pige-gruppe, der blev kastet papirkugler på, men jeg ville rigtig gerne være sammen med de piger. Derfor gik jeg hen og nev drengene, så jeg kunne få noget anerkendelse fra pigerne. Jeg vidste godt, det ikke var rigtigt at gøre, og at jeg overskred min egen grænser. Så jeg forstår godt, det kan være svært for børn og unge i dag", siger en medarbejder fra børnetelefonen.

Tilfældiges tanker på ordet, Grænser FOTO: JULIE BREUM SEJERØE

Vi har spurgt tilfældige mennesker, hvad de kommer til at tænke på, når vi siger ordet "grænse" eller "grænser". Her er, hvad de svarede:

Jette
Altså det kan jo være grænsen til Tyskland, men det kan også være kommune-grænser. Der er også de grænser, som vi mennesker hvert især har i forhold til andre - såsom personlige grænser - altså at alle ikke bare kan komme tæt på. Så jeg synes, der er mange ting, jeg kommer til at tænke på, når jeg tænker på grænser.

Petra
Grænser det står for mange ting, det står bl.a. for vores land, at vi eksempelvis har lukket nogle grænser. Det kan man jo altid diskutere, om det er en god ide, men det er noget, som politikerne har besluttet. Desværre er man ikke så god til at lukke for de grænser, som kan være med til at skade vores børn og unge - her tænker jeg grænserne for, hvad de kan opleve på eksempelvis nettet. Det kan også være de grænser for, hvad man må og ikke må over for både børn og voksne.

Thomas
Min første tanke er

Gåder til grænsen

Gåder til grænsen

1. Hvad er det der er 20 cm langt, som alle kvinder elsker at få?
2. Hvorfor kan blinde ikke forstå en vits?
3. Hvad kalder man en kvindelig gartner?
4. Hvordan stopper man et skænderi mellem to døvstumme?
5. Hvorfor er golfspillere dårlige i sengen?
6. Hvorfor er donorsæd dyrere end donorblod?

1. - En 1.000 kroners-seddel.
2. - De kan ikke se det sjove i den...
3. En plantesæk
4. Slukker lysen.
5. De foretrækker korte put
6. Fordi donorsæd er håndlavet.

Gæt med, hvis du tør FOTO: VILJA RAISCH-UNTEREINER

En længere skoledag - alt for lange skoledage. FOTO: JENS DRESLING

For lang skoledag - for lidt fritid

Elever, forældre, lærere og mange andre mener, at skoledagen er blevet for lang, det kan betyde, at mange elever mister motivation for skolen, at nogle fravælger fritidsaktiviteter osv.

TILDE KJÆRGAARD LAURIDSEN OG JULIE BREUM SEJERØE

Skoledagens længde er blevet for vild, det mener i hvert fald Rasmus Alenkær, som er pædagogisk, psykolog og kognitiv terapeut, og som vi har haft kontakt til. Han mener, at børn og unges hjerner udtrættes efter en lang dag med et massivt indhold. Han er ikke i tvivl om, at reformen fra 2013, hvor man forlængede skoledagen med det sigte, at eleverne Skulle blive klogere, har haft den modsatte effekt. Skoleleder på Bryndum Skole Birgitte Lindberg, er fuldstændig enig med Rasmus Alenkær. I alle hendes 15 år som skolelærer, har hun haft erfaring med at læringskurven er faldende efter klokken 13:00.

Trætte elever lærer intet!
FOTO: JULIE SEJERØE OG TILDE LAURIDSEN

Frikommuneforsøg
Esbjerg og Holbæk kommune blev udvalgt til et frikommune forsøg, som blev startet i 2021. Frikommune forsøget går ud på at de to udvalgte kommuner får lov til at afprøve nye måder at få skoledagen til at hænge

sammen på. Frikommuneforsøget kører p.t på det sidste år, og begge kommune har løbende indsendt evalueringsrapporter til undervisningsministeriet. Disse bliver, ifølge Sofie Lippert (SF), ikke brugt i den udstrækning, at man afkorter skoledagen markant. Dog mener hun ikke, at der er planer om at udvide skoledagene mere, og at de i SF gerne ønsker, at man brugte de gode erfaring med afkortningen af skoledagene fra Holbæk og Esbjerg kommune til at gøre dette landsdækkende.

Skolereformen fra 2013
Skolereformen fra 2013 har vist, at det ikke var det rette koncept med længere dage. Eleverne er ikke blevet klogere, måske kun mere trætte, så hvordan skal skoledagene skrues sammen efter frihedsforsøgets afslutning? Rasmus Alenkær mener ikke, man specifikt kan vurdere, om eleverne bliver dummere eller klogere af længere skoledage, men noget tyder på, at man ikke pr. definition bliver "klogere" af at være længere tid i skole.

Sofie Lippert (SF) er på mange måder enig med Rasmus Alenkær. Hun synes, vi skal have en skoledag, hvor man ikke bliver træt hen mod slutningen, men hvor man faktisk kan lære hele dagen. SF vil derfor gerne kigge ind i en kortere skoledag, hvor der stadig er gode fag, men også plads til, at eleverne får fri, inden de er helt udtrættet.

Birgitte Lindberg fortæller, at hun synes, det er fint at yngre børn i indskolingen har timer fra kl. 08:00 - 13:00, hvorimod ældre børn godt kan gå lidt længere tid i

skolen f.eks. kl. 08:00 - 13:45. Dette følger Rasmus Alenkær op ved at give udtryk for, at de yngste elever typisk er mere kropslige om formiddagen, så her kan de bedst arbejde teoretisk med skrift, tal og så videre. Senere på dagen har de brug for at bevæge sig mere, hvorimod de ældre børn typisk er mest vågne senere på dagen, og derfor bedre kan klare en ekstra lektion.

Hjernens kapacitet er afhængig af alder
Alder, udvikling, interesse og miljø er nogen af de ting, der afgør, hvor lang tid ens hjerne kan koncentrere sig. Resultatet af, da regeringen i 2013 udvidede skoledagene, har været med til at udtrætte en masse børn og unge, og nogen har dermed også mistet motivationen, fortæller Rasmus Alenkær.

Birgitte Lindberg, fortæller, at der er lavet mange undersøgelser på netop grænsen for indlæring og koncentration, og som Rasmus Alenkær også mener, at det har meget at gøre med barnets alder. Hun bruger tit tommelfingerreglen, som går på at nede i de små klasser, er det måske 10 eller 15 minutter, de kan arbejde. og så har de brug for en pause. Det kan bare være en kort pause, hvor man lige rejser sig op og bevæger sig-som en brain-break. Efterhånden som eleverne bliver ældre, kan minutterne med koncentration øges, men det er altid en gevinst, at kombinere læring med bevægelse.

Rasmus Alenkær mener desuden, at der skal være mulighed for at være en del af et fællesskab, så man lærer at være sammen med andre. Dermed også at man

skal kunne fordybe sig i noget man er særligt interesseret i.

Da skolereformen i 2013 blev lavet, havde politikerne "glemt" at spørge lærerne og eksperter på området, om det var en god ide at gøre skoledagen længere. Dette spørgsmål har vi vendt med Rasmus Alenkær, der absolut ikke mener, at længere skoledage gør noget godt for vores hjerner.

Selvom SF var en del af skolereformen fra 2013, må Sofie Lippert erkende, at det ikke var den bedste ide at holde psykologer og andre eksperter ude af drøftelserne, ligesom hun også mener, at man skal lytte til eleverne, når vi laver skolepolitik.

Rasmus Alenkær mener ikke, man specifikt kan vurdere, om eleverne bliver dummere eller klogere af længere skoledage, men noget tyder på, at man ikke pr. definition bliver "klogere" af at være længere tid i skole.

Eleverne i Esbjerg er glade
Bryndum Skole, Esbjerg, har været en del af frikommuneforsøget, og her har evalueringsrapporten var meget tydelig i, hvor stor en succes det har været eksempelvis at afkorte skoledagen.

Hvad siger eleverne på Bryndum Skole
Eleverne giver udtryk for, at de er meget glade for de

kortere skoledage, og at de frygter, at de lange bliver genindført. De giver ligeledes udtryk for, at de får et større udbytning af undervisningen.

Eleverne er rigtig glade for tolærerordningen, idet de oplever at få hjælp hurtigere samt større variation i undervisningen.

På de små hold (red. små hold er klasser delt i to) oplever eleverne, at få støtte og hjælp til at indgå i en række forskellige fællesskaber. Eleverne giver udtryk for, at de små hold hjælper uanset eleverne faglige niveauer. Hjælpen kommer hurtigt, og både de fagligt udfordrede elever samt de fagligt stærke elever oplever at blive udfordret.

De fleste elever oplever at få succesoplevelser ved at være i et trykt fællesskab, fx ved at kunne hjælpe hindanden.

Fritidsdelen mener, de nu har bedre forhold

Hvad oplever fritidsdelen omkring Bryndum Skole

Den lokale fritidsklub kan nu åbne kl. 13.00. Dette giver større mulighed for fordybelse og at skabe nye venskaber og fællesskaber på tværs af klasser og årgange fx omkring ture ud af huset.

Forsøget giver mulighed for at børnene kan møde tidligere ind i fritidstilbuddet, hvor deres personlige og sociale udvikling også forgår. Børnene kommer mere friske og med større overskud.

I fritidsdelen er der indført daglige børnemøde, hvor der er tid til beskeder og medbestemmelse. Det opleves, at der er stor motivation hos børnene til aktiviteter og særlige forløb. Den ekstra tid har åbnet for et øget

nærvær, motivation og aktiv deltagelse.

Alle de personer, vi har været i kontakt med, er stort set enige om, at den afkortede skoledag er en gevinst for både børn og unge samt deres indlæring. Derfor håber mange, at folketinget, denne gang, lytter til dem, der har deres dagligdag i skolen, for grænsen er absolut nået.

Skolereformen fra 2013 gik ind for:

Længere skoledage med mere faglig undervisning og variation i aktiviteter.

Understøttende undervisning for at integrere bevægelse og social læring i skoledagen.

Øget fokus på dansk og matematik, samt at tilbyde ekstra timer i disse fag for de yngste klasser.

Mere samarbejde mellem skole og fritidstilbud og styrket samarbejde mellem lærere og pædagoger. Som så viser sig, at det ikke kunne lade sig gøre.

SKOLEREFORMEN FRA 2013

* Længere skoledage med mere faglig undervisning og variation i aktiviteter.* Understøttende undervisning for at integrere bevægelse og social læring i skoledagen.* Øget fokus på dansk og matematik, samt at tilbyde ekstra timer i disse fag for de yngste klasser.* Mere samarbejde mellem skole og fritidstilbud og styrket samarbejde mellem lærere og pædagoger. Som så viser sig, at det ikke kunne lade sig gøre.

Donald Trump kæmper med mikrofonen. FOTO: BRIAN SNYDER

Er der grænser for en præsidentkandidats skandaler?

USA står over for et præsidentvalg, som kan få betydning for hele verden - også os i Danmark. Tirsdag d. 5 november 2024 bliver verdens mægtigste job besat, når amerikanerne vælger deres præsident.

VALTER STROZIK ANDERSEN OG OLIVER VIND HENRIKSEN

Donald Trump og hans stab. FOTO: MIKE SEGAR

Duellen er godt i gang, og kandidaterne står skarpt over for hinanden, men den ene skiller sig væsentligt mere ud fra den anden, og det handler ikke om køn eller hudfarve, men antallet af retssager og skandaler.

Donald Trump, tidligere præsident og nuværende præsidentkandidat (red. kommende præsident) har gennem de seneste år været sat i forbindelse med en masse alvorlige retssager, som handler om både tys tys penge, valgindblanding i Washington og Georgia og sagen om klassificerede dokumenter. Alt sammen sager som

peger på Donald Trump som skurk. Kan man så forsvare, at give denne mand nøglerne til Det Hvide Hus? For at svare på dette spørgsmål, har vi været i kontakt med Frederik Georg Hjorth, som er lektor ved Institut for Statskundskab på Københavns universitet.

Hvordan kan republikanerne pege på en præsidentkandidat, der har så mange problemer bag sig?

Amerikanere er et folk, der går mere op i de politikker, Donald Trump står for end hans personlige kvaliteter. Det er mere betydningsfuldt for Trump-støtterne, at han har en politisk retning, som passer ind i deres dagligdag. Særligt er amerikanerne fokuseret på økonomi, da det er blevet voldsomt dyrere at leve i USA. Mange almindelige amerikanere har ikke råd til at købe dagligvarer, de kan ikke forsørge deres familier - generelt er flere amerikanere nået bunden rent økonomisk.

Donald Trump og hans stab. MIKE SEGAR

Troede ikke på sejren i 2016

Vi var meget interesserede i, om Donald Trump troede, at han ville kunne skjule sine skandaler, når man ved, hvor meget kandidaterne undersøges. Frederik Georg Hjorth gav udtryk for, at Donald Trump ikke troede, at han ville vinde valget i 2016, for alle målingerne var imod ham, og derfor var det ikke så mærkeligt, at han ville kunne skjule alle mulige ting i 2016. Men det ændrede sig, da han blev valgt - så var han præsident. I sagen om Stormy Daniels forsøgte Donald Trump at lukke munden på hende. Hun havde underskrevet en none dislocer agreement, en juridisk aftale der handler om, at man får penge for at tie stille. Det er også en grund til, at man faktisk ville kunne skjule det. I 2018 begyndte Stormy Daniels at afsløre detaljer omkring affæren, og hvor mange penge Donald Trump havde givet hende for at holde mund. Donald Trump har også sagt, at pengene han betalte, ikke havde noget med valgkampen at

gøre, men i 2023 blev Donald Trump dømt for at have været med til at prøve at skjule pengene.

Historien peger på mange præsidentskandaler

Det er ikke kun Donald Trump, der gennem tiden har brudt en lov eller to, der er også nogle andre præsidenter i USA som for eksempel John F. Kennedy, der var en præsident mange godt kunne lide, men han havde også sager omkring seksuelt omgang med prostituerede, utroskab osv. Bill Clinton, som var præsident i USA i perioden 1993-2001, havde også nogle affærer med en 19-årig praktikant kaldet Monika Lewinsky i 1998. Det gik ud over hans præsidentskab, da han blev stillet for en rigsret. Året efter blev han frikendt, men det havde allerede fået konsekvenser for Bill Clintons troværdighed i nogle kredse. Hovedparten af vælgerne bakkede dog fortsat op om ham.

Er Donald Trump dømt inde eller ude?

Donald Trump har været i mange problemer med loven, og der er blevet rejst flere retssager mod ham, som handler om både penge og valg. Så spørgsmålet er, om folk vil give Trump en chance igen i 2024, selvom han har været i så mange problemer (red. og det ved vi så nu, at de gerne ville). Skandaler har ikke altid stoppet en præsident før, så det kan være, at Trump stadig har en chance, fordi mange vælgere stadig tror på ham. Valget vil ikke kun handle om hans skandaler, men også om, hvem der kan hjælpe USA bedst i fremtiden.

Om Frederik Georg Hjorth har en krystalkugle, ved vi ikke, men han har ramt ret godt plet på spørgsmålet om, hvorvidt Donald Trumps mange sager nogensinde bliver glemt. "Det vil jo stå i historiebøgerne, men politisk set er den allerede glemt. Det er ikke belastning for Donald Trump, og han er jo meget velpositioneret i

valgkampen (red. hvilket gav ham sejren) lige nu, så på den måde er sagen jo glemt.

Donald Trump vandt valget d. 5 november, hvilket viser, at amerikanerne går mere op i hans politikker end hans personlige kvaliteter. Han vandt nemlig ret stort over hans modstander Kamala Harris, som stillede op for demokraterne.

”Det vil jo stå i historiebøgerne, men politisk set er den allerede glemt. Det er ikke belastning for Donald Trump, og han er jo meget velpositioneret i valgkampen lige nu, så på den måde er sagen jo glemt.

Ballademagere på FCK-tribunen. FOTO: NORDE ERNST VAN

1-0 til ballademagerne

Mange er trætte af voldelige fans - herunder både politiet, politikere og almindelige fodboldinteresserede.

JOSEFINE VALENTIN JUNCHER, OLIVER BÆKMAND JØRGENSEN, BRAJAN MICHALAK, JACOB NØRGÅRD FREUND JENSEN

Vi elsker fodbold, halvdøde pølser, fadøl i håret, slagsange og stemningen på stadionet, men... Så kommer hooliganismen, der skræmmer både børn og voksne. "Fans", der går fuldstændig bananas, som smadrer stole, reklameskilte og endda butikker. Kaster med kanonslag og pyroteknik og kommer i slåskamp med politiet. Så røg den søndagshygge på stadion. Førmtalte er desværre blevet et typiske billede på mange stadions, når der spilles 3F Superliga kampe. Men det kommer ikke uden en pris, for det koster resurser fra både politiet, klubberne, divisionsforeningen, politikere osv. Og det bliver bare værre endnu.

Uacceptabel opførsel
Vi har talt med Sture Sandø, glødende AGF-fan, journalist og podcastvært. Vi har stillet ham nogle

spørgsmål om den fodboldproblematik, vi står over for. Vi har blandt andet spurgt ham om hans holdning til al den fodboldballade, vi oplever i forbindelse med kampe. Han er meget ligefrem i sin holdning og synes, det er fuldstændig uacceptabelt. "Det skal jo ikke være sådan, at man frygter at blive angrebet, når man går til fodbold for at se en kamp". Men det stopper ikke ved frygten blandt almindelige fans, der er også hele det økonomiske aspekt i balladen - alle de resurser, der bliver brugt, hver gang to hold mødes på stadion.

Synes du, at det er rimeligt, at man skal bruge så mange resurser på eksempelvis politi og økonomi på en enkel fodboldkamp?
"Det synes jeg er lidt svært at svare på. Jeg synes i hvert fald, at det er rigtig ærgerligt, at man skal bruge så mange resurser på noget, som burde være en fed oplevelse. Der er mange

ting, man bruger mange resurser på hos politiet, som man ikke burde. Det kan eksempelvis også være på slåskampe i nattelivet og sådanne ting, men det gør jo ikke, at vi lukker alle barer ned, fordi der er nogle steder, der nogle gange er mere præget af nævekamp end af en hyggelig tur i byen med vennerne. På samme måde tænker jeg om fodbold, at der bliver spillet så mange fodboldkampe hver eneste weekend i Danmark, men det er virkelig skidt, når kampene præges af tilskuervold og ballade. Samtidig er det ærgerligt, der kommer folk for at se fodboldkampe, og som sagtens kan finde ud af at være der, at de skal opleve hooliganisme."

Hvad kan man gøre for at vold ikke sker i og efter fodboldkampe?
"Tja, det skal være politiet og fans der har en rigtig god dialog inden kampen. Det er ret overbevisende, at det er med til at begrænse volden, og så derudover styrke

dialogen mellem de parter, det drejer sig om. På den måde forpligter man sig til hinanden og til at overholde aftaler. Hvis der eksempelvis er nogen, der vil gå en fanmarch, skal de lave en aftale med politiet om det. Er sådanne aftaler på plads, og overholder politiet og fans disse, bliver rivaliserende fans ikke blandet sammen efter kampene, som fx FCK mod Brøndby. Jeg tror rigtig meget på, at hvis man sørger for dialog mellem politiet og fansene så kommer man langt."

Endnu et stadion i flammer FOTO: GIANNIS PAPANIKOS

Kan man lave en indgang for "voldsomme fans", hvor de bliver tjekket efter - ligesom en metaldetektor?
"Nej, det tror jeg ikke, man kan. Det er svært at sige på forhånd, hvem der er de voldelige fans. Der er jo nogen, der har karantæne, og nogen som er "bøller", dem har man prøvet på at registrere. Men man kan ikke sige, der er nogen, der skal gå ind af en indgang og tjekkes mere end andre, så skal man generelt tjekke folk mere. Problemet er bare, at langt de fleste hooligans bruger deres bare hænder til at slås med.

Det skal jo ikke være sådan, at man frygter at blive angrebet, når man går til fodbold for at se en kamp

Er der noget man kan gøre for at gøre en fodboldkamp mere sikker?
"Ja, det er der måske. Jeg synes, at klubberne skal prøve tage en samtale med deres fans på et tidspunkt i "fredstid", og det behøver ikke at være et stort offentligt møde, men snak med dem, som er med til at skabe stemningen på stadion og dermed er med til at sætte scenen for, hvordan en kamp skal være. Det handler ikke om, at ballademagerne er de samme som stemningsskaberne - men det er netop stemningsskaberne, der har en indflydelse på, hvor ond stemningen kan blive på et stadion. Så jeg tror helt klart, at det ville hjælpe meget, at man i klubberne også taler med fans om, hvad man forventer af hinanden, og så tror jeg også en dialog mellem politiet og de samme fans, vil gøre rigtig, rigtig meget godt."

Hvor går grænsen? FOTO: PETER HOVE OLESEN

En grænse, grænsen, grænser, grænserne

I en tid, hvor grænser hele tiden udfordres, er spørgsmålet, hvad der sker, når vi mister grebet om dem. Fra personlige grænser til moralske grænser i samfundet. Hvor går grænserne? Og hvem der har ret til at håndhæve dem?

REDAKTIONERNE

Personlige grænser – når vores eget rum bliver invaderet
Forestil dig, at du er til en fest, og du pludselig føler, at nogen står alt for tæt på dig. Du kan måske få en ubehagelig følelse, fordi personen er for tæt på – har krydset din personlige grænse. Personlige grænser handler om, hvordan vi føler os trygge, og hvor meget vi har lyst til at dele med andre. Måske vil vi ikke have, at andre rører os eller siger bestemte ting til os. Det er ligesom at have en usynlig mur rundt om sig, der fortæller andre, hvor tæt de må komme.

Men i dag er det ofte svært at holde sine personlige grænser, fordi mange bruger sociale medier, hvor man tit deler ting om sig selv. Nogle gange føler man måske, at man er nødt til at dele noget eller være med i en snak, selvom man faktisk ikke har lyst. Folk skriver ting til hinanden online, og de kan glemme at tænke over, om de overskrider grænser, fordi de ikke ser hinanden ansigt til ansigt. Det kan være ret hårdt, og nogle føler sig måske stressede, fordi de ikke kan få lov til at være i fred, når alle forventer, at man hele tiden skal være online og svare hurtigt.

Når andre krydser ens

personlige grænser, kan man blive ked af det eller føle, at man ikke har kontrol over sit eget liv. Måske kan vi blive bedre til at tænke over, hvad vi siger og skriver til hinanden, og vi skal huske, at vi alle har grænser, selvom de kan være svære at se.

Grænser for retfærdighed – hvad sker der, når folk selv vil bestemme, hvad der er rigtigt?
Nogle gange føler folk sig så vrede over noget, at de vil tage sagen i egen hånd. Det er en smule som en actionfilm, hvor helten selv bestemmer, hvad der er rigtigt og forkert. I virkeligheden er det faktisk ret farligt, når folk selv vil bestemme, hvad der er retfærdigt. I vores samfund har vi regler og love, der skal sørge for, at alle bliver behandlet retfærdigt, og at ingen bare kan gøre, som de vil. Hvis alle bare begynder at tage hævn eller straffe hinanden uden at tænke sig om, ville der hurtigt blive kaos. Så risikerer vi, at alle slås og hævner sig, og ingen føler sig trygge.

Det, man kalder selvtægt, er en måde at sige på, at nogen selv tager loven i egne hænder. Når folk gør det, kan de hurtigt ende med at gøre ting, de slet ikke havde tænkt sig, fordi vrede ofte får folk til at overreagere.

Derfor har vi domstole og politiet til at hjælpe med at håndhæve reglerne, så vi ved, at der er nogen, der sørger for, at alle får en fair behandling.

Moralske grænser – hvad er okay, og hvad er ikke?
Et andet eksempel på grænser, der kan blive overskredet, er de moralske grænser. Det er de grænser, som fortæller os, hvad der er rigtigt og forkert. Et godt eksempel på det er hooliganisme. Hooligans er dem, der går til fodboldkampe og ofte laver ballade ved at slås og ødelægge ting. Fodbold skulle egentlig være en sjov sport, hvor folk hepper på deres hold og har det sjovt, men for nogle hooligans er det næsten som en krig.

Når folk ikke respekterer de moralske grænser, og de bare slås og skaber problemer, kan det få konsekvenser for hele samfundet. Det er som om, at folk ikke længere ved, hvad der er okay, og hvad der ikke er. Hvis vi accepterer, at nogle går over stregen, kan andre hurtigt begynde at tro, at de også må det. Det er lidt som at have en regel i en klub, men nogle ikke gider følge den, og pludselig er der flere og flere, der heller ikke gider.

Som samfund er vi nødt til at finde ud af, hvor vi vil

sætte grænsen for, hvad der er acceptabel opførsel, og hvad der ikke er. Hvis vi ikke gør det, risikerer vi, at det hele bliver rodet, og at ingen ved, hvor grænsen går. Måske kunne vi blive bedre til at vise, at vi ikke accepterer vold og ballade, og at vi ikke hylder dem, der gør det.

Grænser mellem lande – hvad sker der, når folk søger et nyt liv?
En af de mest tydelige grænser, vi har, er grænsen mellem lande. Det er dem, vi kan se på kortet, og som deler verden op i forskellige lande. Mange mennesker rundt om i verden ønsker at krydse disse grænser, enten fordi de søger et bedre liv, vil have mere sikkerhed, eller fordi de flygter fra krig og fattigdom. Det kan skabe store udfordringer, fordi lande er nødt til at beslutte, hvem de vil lukke ind, og hvem de ikke vil.

Når vi hylder dem, der skubber til grænserne
I vores samfund er der også dem, der altid presser grænserne og gør ting, de fleste andre ikke tør. De kan være kendte personer. Nogle mennesker synes, det er sejt, at de tør gøre ting, som andre ikke tør. Men hvis de mennesker bryder reglerne eller

opfører sig uretfærdigt, skal vi måske ikke hylde dem så meget.

Når vi ser op til folk, der ikke følger reglerne, kan det få andre til at tro, at regler og grænser ikke er så vigtige. Det er som når én i klassen snyder i en test og alligevel bliver belønnet – så kan de andre i klassen måske også finde på at snyde, fordi de tænker, at det ikke betyder så meget.

Grænser for børn og unge – hvor meget kan vi egentlig presse dem?
I dag er der også store forventninger til børn og unge. De skal klare sig godt i skolen, have mange venner, og helst også være gode til sport og have fritidsinteresser. Men hvor går grænsen for, hvor meget børn og unge kan klare? Mange børn og unge føler sig pressede, og nogle ender med at blive stressede og kede af det, fordi de føler, de skal leve op til andres forventninger hele tiden.

Det er vigtigt, at vi husker at give børn og unge plads til at være sig selv og ikke kræver for meget af dem. De har også brug for tid til at slappe af og nyde deres liv uden at føle, at de altid skal præstere. Hvis vi ikke passer på, risikerer vi, at de får det dårligt og måske mister lysten

til at prøve nye ting. Som samfund bør vi huske, at børn og unge også har grænser, og vi skal respektere dem.

Samfundets fremtidige grænser – hvad nu?
Grænser er nødvendige for at skabe orden og tryghed i samfundet, men de er også svære at holde styr på, fordi de hele tiden kan blive udfordret. Fra personlige grænser til de store grænser mellem lande, så må vi blive bedre til at respektere hinandens grænser og finde ud af, hvordan vi kan leve sammen uden at overskride dem. Grænser hjælper os med at vide, hvad der er okay, og hvad der ikke er, men vi må hele tiden arbejde på at holde dem tydelige og sikre, at alle føler sig respekterede og trygge i vores verden.

Lad dig ikke begrænse FOTO: JOACHIM LADEFOGED

7						5	
2	6			3			
			1			3	
8							9
3		5	8	7		2	
			1		5		3
	2				6		
	3	6		4		8	1
		7		5		6	

SUDOKU

Mellemsvær
Foto: Cecilie Enemark og Liam
Andreasen

		4				9	1	2
					5	3	4	8
1			3		2	5		
8	5		7	6		4		3
	2	6		5		7	9	1
7		3	9	2			5	
9		1				2	8	
		7	4	1		6		
3		5						9

SUDOKU

Let
Foto: Cecilie Enemark og Liam
Andreasen